Blogi

Kryptovarat eivät ole rahaa

Raha ja maksaminen | 13.06.2018 | Aleksi Grym

KIRJOITTAJA

Aleksi Grym
Osastopäällikkö

Kryptovarat kehitettiin vaihtoehdoksi viralliselle rahajärjestelmälle, mutta ne eivät ole siinä onnistuneet.

Kryptovaluutta ei täytä rahan määritelmää

Kryptovaluutoiksi on kutsuttu virtuaalisia maksuvälineitä, jotka kiertävät haltijalta toiselle ilman keskitettyä tilinpitoa. Ne kehitettiin vaihtoehdoksi viralliselle rahajärjestelmälle, mutta ne eivät ole siinä onnistuneet. Niitä voidaan kuitenkin pitää eräänlaisena varallisuuden muotona, mutta vain niin kauan kun niillä on toimivat markkinat. Kryptovaluuttojen sijaan onkin parempi puhua kryptovaroista.

Käytännössä kryptovaroja ei käytetä maksuvälineenä, vaan niistä on tullut keinottelun kohde. Sijoittajan kannalta kryptovaroihin sisältyy kuitenkin isoja riskejä, kuten markkinahintojen voimakasta vaihtelua. Lisäksi niiden käyttöön liittyy huomattavia kustannuksia. Näistä syistä kryptovarat eivät ole todellinen vaihtoehto rahalle. Uudet maksujärjestelmät ja -sovellukset mahdollistavat reaaliaikaiset tilisiirrot ja vähittäismaksut edullisesti ja luotettavasti ja huomattavasti kryptovaroja paremmin.

Kryptovarat on tuotava sääntelyn piiriin

Rahoitusmarkkinoiden sääntelyn tulee kattaa myös uudet digitaaliset toimintamuodot. Jatkossa tulisi esimerkiksi pohtia, miten sidonnaisuuskysymykset ratkaistaan kryptovarojen tapauksessa, kun omistustietoja ei ole selkeästi saatavilla.

Kryptovarojen hallinta on vähitellen keskittynyt suurten kaupallisten toimijoiden, kuten kauppapaikkojen käsiin. Jos kauppapaikat käsittelevät asiakkaidensa varoja, ne on tuotava

sääntelyn piiriin vastaavalla tavalla kuin muutkin asiakasvaroja käsittelevät yritykset. Kansainvälistä yhteistyötä yhdenmukaisten pelisääntöjen luomiseksi ja mm. veronkierron estämiseksi on edelleen tiivistettävä.

Kryptovarojen sääntely olisi ihanteellisessa tapauksessa globaalia. EU:n sääntelyratkaisut turvaavat sisämarkkinoiden yhtenäisyyden, ja niiden vaikutus ulottuu myös laajalle unionin ulkopuolelle. Esimerkiksi maksupalveludirektiivistä (PSD2) ja tietosuoja-asetuksesta (GDPR) otetaan mallia kaikkialla maailmassa. Lainsäädäntö kehittyy jatkuvasti teknologian ja markkinoiden muuttumisen myötä.

Lohkoketjuteknologia vielä kehitysasteella

Suomen Pankin tehtävänä on huolehtia maksu- ja muun rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta ja osallistua aktiivisesti sen kehittämiseen. Suomen Pankin ylläpitämät keskuspankkipalvelut tarjoavat luotettavan ja turvallisen ympäristön talouden ydintoimintojen hoitamiseen. Nämä tehtävät vaativat myös uuden teknologian tarjoamien mahdollisuuksien aktiivista selvittämistä ja käyttöönottoa silloin, kun se edistää keskuspankin tavoitteita.

Suomen Pankki on yhdessä muiden eurojärjestelmän keskuspankkien kanssa tutkinut lohkoketjuja ja hajautetun kirjanpidon tekniikkaa. Ne eivät nykymuodossaan täytä vaatimuksia, joita keskuspankin palvelujärjestelmältä edellytetään. Keskuspankkien järjestelmiä kehitetään kuitenkin muilla tavoin, ja niistä esimerkkeinä ovat reaaliaikaisen maksamisen mahdollistavat uudet järjestelmät.

Asiasanat

digitalisaatio, kryptovarat, lohkoketju, sääntely